

REALITĂȚEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

Abonamente: : trei luni . . . . . Lei 70
                   : o jumătate de an . . . . . Lei 130

Editor și Redactor: J. B. Sima
 Apare totdeauna Duminică

Redacția și Administrația:
 Cluj, Str. Regina Maria 88.

Un guvern care a durat trei săptămâni....

Cabinetul Știrbey a căzut, după o guvernare de trei săptămâni. În ilustrația noastră fixăm, pentru istorie, formațiunea acestui guvern de scurtă durată. În mijloc d. Barbu Știrbey, președintele consiliului. Sus, dela stânga spre dreapta, d-nii I. Inculeț, Alexandru Lăpădatu, Grigore Iunian, prof. Mrazec. În rândul al doilea, d-nii: Mihael Popovici, C. Dimitriu, Stelian Popescu, C. Argetoianu. În rândul al treilea, dela dreapta la stânga: d. Pan Halippa; la stânga d. N. Lupu. Jos, dela stânga la dreapta, d-nii: Sever Dan, G. Cipăianu, Căpităneanu și general Paul Angheliescu. Dintre aceștia, cei mai mulți au intrat în alcătuirea noului guvern Brătianu, anume d-nii: Mrazec, Alex. Lăpădatu, Inculeț, C. Argetoianu, Stelian Popescu, C. Dimitriu, N. Lupu, general P. Angheliescu și G. Cipăianu

REALITATEA
FOAIE SĂPTĂMÂNALA ILUSTRATA
—
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj, strada Regina Maria Nr. 36.

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an întreg . . . . . Lei 250
Pe o jumătate de an . . . . . „ 130
Pe trei luni . . . . . „ 70

PENTRU STRĂINĂTATE
Pentru America \$2
Iugoslavia și Cehoslovacia . Lei 300

Editor și Redactor: **J. B. Sima**

DUMINECĂ, 26 Iunie 1927

Buletin Săptămânal

»Realitatea« politică

Timp de trei săptămâni, câtă vreme Guvernul Știrbey a fost la cârma statului, țara întreagă s'a legănat în nădeia unei uniri între partidele puternice dela noi. Se pare însă că o înțelegere între bărbații de frunte nu s'a putut face, pentru că oamenii nu au destulă încredere unii într'alții și fiecare bănuia pe celalalt.

Logea noastră electorală, făcută de Guvernul Brătianu, la începutul anului trecut, este așa fel făcută încât dă aceluși partid, care în alegeri se dovedește a avea cu ceva mai multe voturi decât ceilalți, pe tot cuprinsul țării, puțința de a aduce în Parlament un număr covârșitor de deputați.

D-l Ionel Brătianu, președintele partidului liberal a cerut d-lui Maniu, președintele partidului național-țărănesc, ca înțelegându-se împreună, în viitorul Parlament să fie mai mulți deputați liberali, decât național-țărăniști, iar listele de candidați, ce urmau să se depună, să fie în așa fel întocmite, încât să asigure liberalilor un număr mai mare, național-țărăniști candidând și ei pe aceleași liste. D-l Iuliu Maniu, deși niciodată nu s'a împăcat cu liberalii, ținând sama de vremurile grele prin care trece țara, și de dorința M. S. Regelui, care voia un guvern alcătuit din toate partidele, a primit multe din condițiunile d-lui Brătianu, afară de listele comune, adică d-sa nu voia să se prezinte în fața alegătorilor, la braț cu liberalii.

D. Barbu Știrbey dacă a văzut că partidele nu se înțeleg s'a prezentat M. S. Regelui și i-a spus că toată străduința care a depus-o, n'a dat roade. Așa fiind d-sa roagă pe Rege să încredințeze pe altul cu conducerea treburilor în țară.

M. S. Regele a chemat atunci pe d. Brătianu și l'a însărcinat cu alcătuirea noului guvern.

Guvernul s'a format Miercuri, în felul următor: d-nii I. C. Brătianu, președinte de consiliu și ministru de externe, Dr. C. Angheliescu ministru de instrucții publice, I. G. Duca ministru de interne, Vintilă Brătianu, ministru de finanțe, C. Argetoianu, ministru de domenii și agricultură, I. Inculeț ministru sănătății publice, I. Nistor ministru de lucrări publice, Dr. N. Lupu ministru al muncii, Sterian Popescu ministru de justiție, A. Lăpădatu ministru al cultelor și artelor, General Paul Angheliescu ministru de războiu, C. Dimitriu ministru al comunicațiilor, L. Mrazec ministru de comerț și in-

dustrie, Gh. Tătărescu și R. Franasovici sub-secretari de stat la Interne Gh. Cipăianu sub-secretar de stat la domenii.

După cum s'evede mulți dintre miniștrii guvernului Știrbey, au rămas la locurile lor. Numai miniștrii cari făceau parte din partidul național-țărănesc, împreună cu d. Știrbey, au lăsat locurile lor.

Actualul guvern se prezintă astfel nu ca un guvern curat liberal, ci ca unul alcătuit și din partidele mai mici ale d-lor N. Lupu, Stelian Popescu, Argetoianu.

Cu toate acestea se pare că tot mai există puțința de înțelegere între partidul liberal și cel național-țărănesc, așa încât în țară alegerile să nu producă iară tulburări mari. Fără îndoială că un guvern, în care cei mai de frunte miniștrii sunt dintr'un singur partid, mult mai greu poate fi chezașie pentru alegeri libere, cum ar fi fost guvernul Știrbey, dacă rămânea mai departe la cârmă.

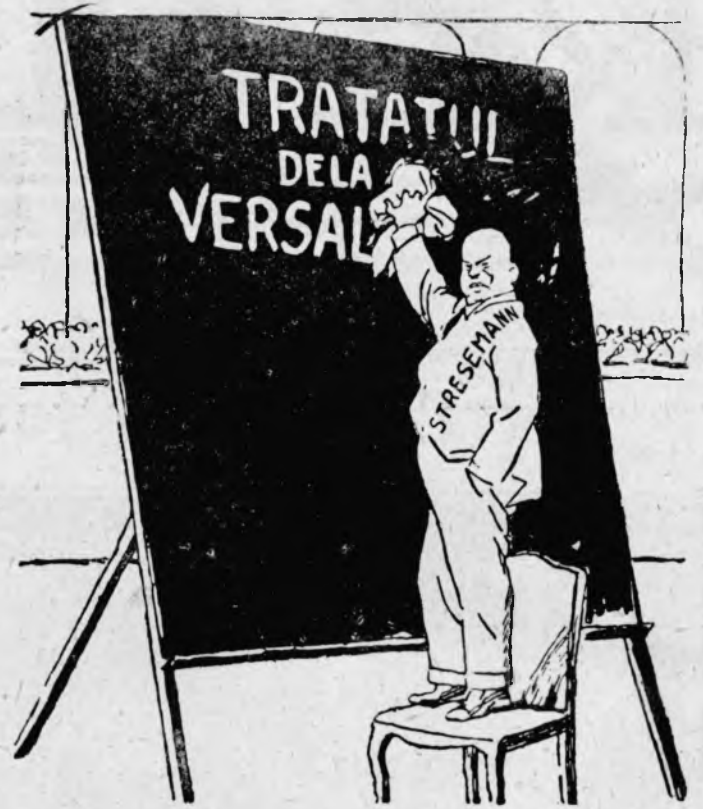
Noi nădăduim însă că partidul liberal va fi destul de înțelept, spre a se feri de abuzuri, ca acele provocate de alegerile aversecane.

Săptămâna trecută în multe locuri din țară a căzut grindină care a făcut multă pagubă. Grăul și secara sunt slabe prin Basarabia și Moldova dar au dat roada îmbelșugată în Transilvania, Banat și în șesul Dunării. Porumbul e bun în Vechiul Regat și Transilvania, dar e slab în Basarabia și Bucovina.

La Viena, în Austria, s'a început judecarea femeii lui Grozăvescu care, acum câteva luni, din gelozie, și-a omorât soțul, trăgând asupra lui cu revolverul. Nu numai țara noastră, dar lumea întreagă, a pierdut, prin moartea lui Grozăvescu, pe unul dintre cei mai mari cântăreți. Femeea în primul timp s'a prefăcut nebulă, dar mai la urmă, s'a dovedit că e în toate mințile. Deaceia acuma e judecată și de sigur va fi condamnată.

Aviatorul Depinedo s'a înna-poiat la Roma după ce a sburat, cu mai multe opriri, în jurul Oceanului Atlantic. La Roma i s'a făcut o primire entuziastă.

Aviatorul italian proiectează să facă înconjurul pământului în avion, fără oprire. Numai, dacă nu i-ar lua americanii înainte, căci din nou un aviator din New-York, căpitanul Byrd, se pregătește să treacă Atlanticul în sbor.

Stresemann (la Geneva): „Domnilor, pentru ca pacea se dăinuie propun să ștergem trecutul.” — Le Journal, Paris.

CHAMBERLAIN, ministru de externe englez. — Tipul conservatismului în Anglia. („L'ère Nouvelle“).

DR. STRESEMANN
Leaderul politicii de „eșire” a Germaniei.

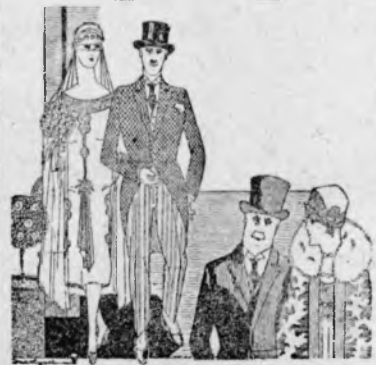
—„Cum?! Cură de slăbire, pentru mine să mă cațăr pe munți?!”

„Dar dac 'aș fi un negru în pustiu, ce mi-ai prescrie?”
—Der Gotz, Viena

VINOVAȚ DE BIGAMIE.

Advocatul: „Domnilor jurați! Veți admite și d-voastră că clientul meu este iresponsabil. Numai un idiot e în stare să-și mai ia o soacră, pe cap!”
—Buen Humor, Madrid

„Curios; numai acum două luni spunea că îl urește, și-i vrea cel mai mare rău pe lume!”

„Poate tocmai de aia s'a măritat cu dânsul!”
—Journal Amusant, Paris.

Ea: „Pentru Dumnezeu, Gustave, lasă-mi cheia dela cufăr!”

D. IONEL BRĂȚIANU S'A DOVEDIT DIN NOU ARBITRUL SITUAȚIEI

Cea mai recentă fotografie a primului ministru. D. Ionel Brătianu în cabinetul său de lucru.

(Foto Realitatea)

Candidatul

Cu mâna întinsă prietenos, către oameni pe cari nu i-a văzut niciodată, cu fața sbârcită, într'un zimbet cleios, cu gura plină de promisiuni, pe care știe bine că nu le va îndeplini, candidatul, prins de frigurile electorale, aleargă din sat în sat, pentru a cere voturile, care să-l ridice din obscuritatea anonimă, în incinta reprezentanței naționale.

Că în drumul său înghite neplăceri fatale campaniei electorale, sub regimul intoleranței civice, că spiritele bicinitoare sau palmele academice ale jandarului fac uneori să i-se roșească obrazul, aceste sunt lucruri prea mici, față de scopul foarte mare: acela de a fi alesul națiunii, ca să zicem așa.

Dar amabilitatea și dulcea prietenoasă, întrebuițată de candidat în tot timpul alegerii, dispăre ca prin farmec îndată ce s'au despoiat urnele și trambulina administrativă, abil apăsată de prefect și jandarmi, l-a aruncat ca pe o minge, din întinericul provinciei tocmai în dealul Patriarhiei.

Candidatul, ajuns deputat, își ia rolul în serios.

Cât rămâne în provincie este un om extrem de grav. Rigid, parcă ar fi înghițit un baston, salută numai cu un deget, nu mai cunoaște pe obscurii cetățeni de ieri, nu dă mâna cu nimeni, și absorbit de grelele probleme sociale, pe care are să le rezolve, cu două degete ridicate în sus, — cum fac elevii de curs primar, când simt o necesitate nu tocmai parlamentară, — nu mai vede pe nimeni.

Ajuns în Parlament însă, toată măreția personalității sale se topește, la privirea severă ce i-o trimite primul ministru sau ministrul de interne și d. deputat rămâne o simplă cifră, în masa majorității.

Ascultător ca un elev de școală primară, și tot asemenea de priceput, în problemele ce i-se pun spre rezolvare, el este cu anticipație de părerea „șefilor”. Singurul discurs pe care îl pronunță cu entuziasm și convingere este să vocifereze, când i-se face semn, și singurul lucru care știe să-l facă conștiincios, este încasarea diurnei.

În vagonul parlamentar, sau pe trotuarul orașului de provincie, să nu te atingi de el, căci se sborșește ca un curcan fluiert, te fulgeră cu privirea, din care țâșnește demnitatea, — crede el — și în realitate prostia.

Atât de mult s'a simplificat munca și priceperea unui parlamentar încât o poate face orice bărbier, și de multe ori cu o superioară prestanță și mai mult bun simț.

Candidatul bărfit și umilit la alegeri, continuă această activitate în parlament, unde, în majoritatea cazurilor, nu e un om, ci un fotoliu.

Câte umilinți și ce scârboș torent de minciuni, în întreaga noastră sistem Parlamentar.

OMUL HOTĂRÎT ȘI CEL VECINIC ȘOVĂITOR

XISTĂ două feluri de oameni pe lume: sunt unii îndrăzneți, hotărâți, cari, când și-au pus un lucru în gând, se îndreaptă fără șovăire către țintă și obțin ceea ce vor.

Oamenii aceștia hotărâți sunt mai puțini decât ceilalți șovăielnici, cari ori de câte ori au de făcut ceva, stau la indoială, își fac lor înșiși tot soiul de obiecțiuni și până să se hotărască, trece vremea și rămân mult inapoi, întrecuți de alții.

Omul îndrăzneț și hotărât merge înainte și obține tot ceea ce vrea: dacă e hotărât să se însoare cu o fată, mai înainte de a cere mâna fetei, el se duce și cumpără inelul de logodnă. Atât e de sigur că trebuie să se îndeplinească ceea ce și-a pus în gând, când nu e vorba de lucruri imposibile. Omul hotărât și îndrăzneț nu are timp de pierdut.

* * *

Vom numi pe omul șovăitor, cel care totdeauna își pune lui însuși tot felul de piedeci, atunci când trebuie să ia o hotărâre: omul, DA—DAR—DACĂ. Durează dela începutul lumii acești oameni „DA—DAR—DACĂ”: Cain, care a omorât pe fratele său Abel, a fost cel dintâi om de acest fel, nehotărât și șovăielnic: el vedea cu gelozie că fratele său Abel își păzește turma, muncește și merge mereu înainte. Ar fi putut să facă la fel, să fie și dânsul sânguitor, să munciască cu hotărâre, în sfârșit să fie un om îndrăzneț și neșovăielnic. Inșă Cain, fiind că făcea parte dintre acei pe care i-am numit „da—dar—dacă”, nu putea niciodată să fie hotărât, și n'a putut ajunge la alt sfârșit decât să-șiucidă fratele, pe care îl pismuia. A rămas apoi înfierat cu sigiliul vărsării de sânge, hulit, și chinuit de muștrarea de conștiință.

Poate că acești oameni „da—dar—dacă” ar putea fi schimbați spre binele lor, de s'ar putea hotărâți să poarte cu litere roșii, pe fruntea lor, aceste cuvinte: „DA—DAR—DACĂ”. Inșă ei nu se pot hotărâți, și atunci nici nu se pot îndrepta.

Omul da—dar—dacă prin felul lui de a fi nu-și strică numai sieși ci este piedecă întregului progres al omenirei.

* * *

Cea dintâi femeie „da—dar—dacă” a fost străbuna noastră Lot. A fost îndemnată să părăsiască cetatea, în care trăia,

Adesea ai întâlnit oameni cari nu pot lua o hotărâre și totdeauna se cugetă: „da—dar—dacă...” Ii spui: „trebuie să fii neșovăielnic, trebuie să mergi înainte, de vrei să reușești”; el va răspunde: „da—dar—dacă...”

Vezi, în ilustrația de mai sus, greutatea care este legată de picioarele sale, și mîna te cuprinde de dânsul. Îl îndemni să se scoale cu o oră mai de vreme, dimineașă, și să lucreze un ceas mai mult pe zi, pentru că astfel va izbândi. El îți va răspunde: „da—dar—dacă...”

Tinerilor, ferți-vă de obiceiul acesta, de a sta totdeauna în cumpănă și de a obiecta la orice, obiecta „da—dar—dacă.”

Oamenii se pot împărți în două categorii: unii acei „da—dar—dacă” alții, cari când au luat o hotărâre, merg până la capăt și o îndeplinesc.

Cel care îndrăznește și e neșovăielnic, reușește în totdeauna: el progresează, e folositor semenilor săi, iar la bătrânețe duce o viață tihnită și fără griji.

Cel cu „da—dar—dacă”, ar vrea și dânsul să fie astfel, dar vecinic e ținut în loc de nehotărârea sa.

Nouă din zece oameni nu se pot niciodată hotărâți.

pentru că aceasta urma să se dărâme: trebuia să plece afară din oraș și nici o clipă să nu privească îndărăt, pentru ca astfel să scape nevătămată. Dânsa însă se gândia: da, dar dacă m'aș întoarce. Și șovăind, a privit odată inapoi și imediat s'a prefăcut în stâlp de sare. Nemșcată se găsește și astăzi acolo, spre a fi mărturie a două minuni: întâi, că s'a prefăcut în stană de sare; apoi, că ploaia nu a topit sarea, în atâtea mii de ani.

Mare păcat că miile și miile de femei „da—dar—dacă”, care trăiesc pe pământ dela doamna Lot incoace, nu s'au prefăcut și ele în stane de sare. Ele spun astfel: „da, vreau ca copiii mei să fie bine îmbrăcați, bine hrăniți, bine învățați, dar, dacă... și astfel copiii acestora rămân mai proști decât acei ai mamelor hotărâte.

Invață să spui hotărât „da” și „nu”. Lasă-l pustiei pe „dar” și pe „dacă”.

Întreabă-te și socoate de vrei sau nu un lucru, hotărăște repede și după ce ai zis „da”, apoi fii asemenea omului din ilustrația de mai sus, care se duce și

obține; ai răspuns „nu”, apoi atunci sezi jos și nu mai face nimic.

Părăsește pe DAR și pe DACĂ.

* * *

Sunt unii dintre acei pe care i-am numit „da—dar—dacă”, cari după sfatul altora, sau după ce au citit un îndemn, și-au pus în gând să fie hotărâți. Ei folosesc de acum înainte 60% din vremea lor ca să se convingă singuri, că trebuie să facă un lucru, și restul de 40% ca să observe, că nu izbutesc să meargă înainte.

Oamenii aceștia, dacă găsesc o privilegie frumoasă, între două orașe, ar voi să se stabiliască acolo, dar li-e frică de niscai curente, și vânturi rele. Dacă prețurile vitelor a scăzut, atunci ei nu se pot hotărâți să-și vândă sau nu vaca, pentru că li-e teamă, dar dacă prețurile se vor urca iară; și dacă prețurile cresc, de asemenea nu se pot hotărâți s'o vândă, dar dacă se vor urca mai tare? De cumva a fost bolnav, astăzi se află mai bine decât ieri, dar medicii așteaptă, dacă nu cumva boala o să vie iară, peste o zi sau

două? A văzut o fată drăgălașă și se gândeste că s'ar putea însoți cu dânsa, dar dacă fata va fi având vr'un nărav?

Totdeauna întreabă-te cât de mult s'ar fi schimbat istoria omenirii de n'ar fi existat oamenii da—dar—dacă și cât de inapoiți am fi, fără oamenii hotărâți și îndrăzneți.

Dar—dacă sunt două vorbe scurte, inșă o mare piedecă pentru progres.

Gândește-te că împăratul Traian ar fi spus: „voin trece Dunărea și voin nimici poporul Dac.” Și apoi s'ar fi răzgândit iară: „Da—dar—dacă Dunărea va veni furioasă și nu voin putea construi un pod la Turnu-Severin? De sigur că atunci neamul nostru nu s'ar găsi pe acest pământ.

Să cugetăm că Regele nostru nu ar fi știut să se hotărască și să îndrăznească, la vreme, să porniască războiu împotriva Germaniei și Austro-Ungariei, în 1916, și că s'ar fi cugetat: „da—dar—dacă puterile centrale vor fi învingătoare?” Atunci, fără indoială, că România Mare de azi n'ar fi luat ființă.

* * *

Niciodată să nu fii dintre acei „da—dar—dacă”: când poți, spune DA, când nu poți, spune NU, iar când nu ești de tot sigur, și atunci lasă-l pe dacă, și de nu poți spune hotărât da, spune, fără șovăire, „VOIU INCERCA”.

Omul care-și dă viața pentru țară, chiar bine știind că merge la peire, nu trebuie să stea la gânduri, da—dar—dacă, ci trebuie să meargă înainte, pentru că el știe hotărât că poartă armele spre a apăra pe părinți, pe frați și pe copii.

Nu orcine are destulă energie spre a fi pe de-a'ntregul om hotărât și neșovăielnic, dar oricare poate înlocui pe „DAR—DACĂ” cu vorbele „VOIU INCERCA”.

Caută să faci astfel, și vei vedea cât de ușor vor izbândi toate.

Reprezentantul revistei noastre la Ploiești, este: domnul

Ionel A. Bobariu

Piața Nouă No. 1.

ITITI ȘI PĂSTRAȚI

„REALITATEA”

Cea mai mare revistă ilustrată din România

PE IACHTUL DAPHNIS

De J. RENAUD

Poate cineva, sub puterea sugestiei să capete infirmități fizice, așa fel încât să se transforme, dintr'un om sănătos și voinic, într'o sdreanță care deabia și târăe zilele?

Nuvela pe care o publicăm, prezintă un caz de asemenea autosugestie.

N seara aceea, pe când treceam prin colțul stradei Causeway, din Limehouse, mahalaua asiatică din Londra, auzi deodată o voce plângătoare strigând din umbră, în românește:

— „Spuneți-mi, vă rog... unde este iachtul **Daphnis**?...”

Intrebarea aceasta era atât de neașteptată, atât de bizară, în aceste locuri unde omul, foarte lesne, ar putea crede, că se află, în Batavia, în Shanghai sau în Bombay, încât, în prima clipă, am socotit, c'am înțeles greșit o frază englezească, bolborosită desigur, de vre-un marinier galben, sosit de curând în ceața, care se înalță pe Tamisa. Dar, jalnică și limpede, vocea se auzi iar:

— „Spuneți-mi, vă rog... unde este iachtul **Daphnis**?...”

Se părea că vocea vine dintr'un pod lung, așezat deasupra unui restaurant chinezesc păcătos, pentru hamali. Cine vorbise astfel? Fără îndoială că un român! Am sovăit totuși până să răspund. Noaptea omul în Limehouse e bine să nu se preocupe decât de sine!... Witechapel e un ghetto gălăgios, nepericulos însă; dar mai spre răsărit de îndatăce, după colțul lui West India Dock road, Europa se schimbă brusc cu Asia, de îndatăce deasupra caselor joase, cu firme chinezești, se văd în timpul zilei, și se ghicesc în timpul nopții, păduri de catarte, coșuri uriașe de vapoare, rețele de frînghi, de îndatăce — într'o liniște tulburătoare, — nu mai întâlnești decât Hindustani, Malaezi, Japonezi, sau Chinezi, atunci, în acest Limehouse neliniștitor, trebuie să umbli repede, cu cionăgul pregătit și să nu ieși în seamă pe nimeni. Căci totdeauna se găsește acolo asiatici, cari duc lipsă de opiu și sunt gata la orice pentru cei zece shillingi, cât e nevoie, pentru un fumat, în sandramaua din fund a prietenului Wah Tong, la prima cofitură din Causeway. Sau, în ajun, cutare vapor a sosit la țarm, cu un echipaj exotic: negrii, malaezi, metici, care e sălbatic de îndatăce se coboară pe pământ și aduce, la capătul european al unei lungi călătorii, toată grozăvia insulelor de canibali...

Dar românul repetă, pe același ton, ca un cerșetor:

— „Spuneți-mi, vă rog... unde este iachtul **Daphnis**?...”

Cum putea crede că se va găsi cineva să-l înțeleagă, în această mahală anglo-asiatică?... M'am apropiat: da vocea venia din podul de deasupra restaurantului.

— Te poate ajuta cu ceva, un compatriot? am întrebat, ridicând capul.

Nimeni nu veni la fereastra podului, care era slab luminată, și pe care o vedeam destul de lămurit, căci era foarte joasă; dar curând, vocea răspunse tremurând:

— „E un român pe aici?... În sfârșit!... Știți oare unde se află iachtul **Daphnis**?...”

— „Nu... dar voi cerceta, dacă aceasta vă poate fi de folos...”

— „Ah! Veniți repede sus... să stăm de vorbă... Treceți prin ospătăria chinezească... În fund... e o scară de lemn...”

Galbenilor nu le place ca europenii să intre la ei. Dar un restaurant e tot un restaurant, și

astfel m'am hotărât și am deschis ușa. Câțiva marinari chinezi, un suroși, mâncau sgomotos, cu niște bețișoare porția lor de „chop-suey”, alții jucau „fanton” Mirosul de ceapă, de friptură, nu acoperea pe deplin pe cel de opiu care impute toate casele din Causeway, chiar când nu se fumază.

Stăpânul, un cantonez gros, îmbrăcat cu o haină roasă, pământie, și având un cap făcut par'că dintr'un gomotoc de chil de geamuri, pe care s'au scris ochii, sprâncenile, câțiva peri aspri și sbârcituri de babă, mă întrebă ce dorește prea cinstitul domn:

— „Talking with the Roumanian upstairs...”

Mi se păru că lipitorile negre, de deasupra ochilor, căpătără o expresie curioasă, în fața cea bătrână, asiatică, între creșturile de grăsime. Desigur că umflatul locuitor al imperiului ceresc, stătea la cumpănă. În cele din urmă el mormăi:

— „Honorable gentleman wanter speakee with Roumanian?... Velly godd, ... velly good... comee!...”

culoarea aproape verzuie a feței, îl făcea să semene... cu cine? cu ce?... n'am știut decât după aceea.

— „Cum îți pot fi de ajutor? Nu știu unde se găsește acel iacht, dar poate că cercetând...”

— „Imi veți salva mai mult decât viața, domnule... E o poveste groznică... Pot să știu care e numele dumitale?... și chiar, mă ertați, părți un om de treabă... dar dacă aveți cumva pașaportul la îndemână?...”

Il aveam la mine. L-l pusei sub ochi, căci stetea tot nemișcat, cu mâinile în mâneci.

— „Mulțumesc domnule... și mă iartă! Veți ști îndată... Dar mai întâi fiți atât de bun și închideți oblonul gârliciuului... Mulțumesc. Acum ascultați:

Coborî vocea. Curând nu mai fu decât un murmur găfăitor:

— „Iată... sunt din București, născut în strada Plantelor... Părinții mei m'au dat la liceu, dar eu eram doritor de aventuri și de călătorii din pricina că citisem poate prea multe povești de felul acesta. Cum am ajuns să mă pot imbarca, n'are însemnătate, dar la șaptesprezece ani,

se lupte pentru existență... În sfârșit!... Anul trecut, deci, m'am strămutat la lava. Acolo, e mai cald, se simte ecuatorul și sau te cureți la iuteală sau te deprinzi prea bine și devii mai dobitoc decât indigenii... Luasem în întreprindere o pescărie de perle, aproape de Japara. Mergea bine. Încă puțin capital și iar ar fi însemnat îmbogățirea!... Am voit să împrumut dela băncile olandeze. Acestea s'au informat asupra mea și m'au amenințat că dacă voi stărui, vor comunica poliției din loc, informațiunile luate. N'am mai stărui.

Tocmai atunci a ancorat acolo un iacht englezesc, **Daphnis**, mare cât un vapor și al cărui proprietar, un scoțian numit Digby — aceasta e tot ce știu despre dânsul — își făcu repede printre indigeni, olandezi și chinezi, faima unui smintit. Plătia cu prețuri fantastice statui pocite din ținu, mai totdeauna idoli vechi, căci știți că lavanezii au fost vreme îndelungată feliștiți, mai înainte de-a deveni mahomedani și pe ici, colea, unii, buști. Când găsia pe gustul său

și, cu câteva plecături, mă conduse la o ușă ascunsă pe jumătate de tejgheaua de lemn. Această ușă, deschizându-se se văzu o scară îngustă și întunecoasă. Ceilalți chinezi nici nu-și luară osteneala să mă observe.

Am suit, pipăind cu mâinile, până la singurul cot de deasupra. Am împins, sus, o ușă, îndărătul căreia am auzit: „Pe aici... Intrați!...”

INTRO încăpere, deabia mobilată, acest român, doritor să știe unde era iachtul **Daphnis** stătea așezat jos, cum stau croitorii, pe un morman de covoaie vechi. Un cap rotund, umflat, chel, spân, afară de câțiva peri de mustață căruntă. Pielea lui avea o culoare galbenă, aproape verzuie. Era îmbrăcat cu o mantie mare, care îi ascundea picioarele încrucișate sub dânsul, precum și mâinile, pe care le ținea fiecare în cealaltă mână, ca un călugăr.

Stătea lângă fereastra podului.

— „Bună ziua, domnule... Faceți bine și vă așezați și ierlați-mă că nu vă pot strânge mâna, sunt infirm...”, spuse dânsul fără să se clintească, nemișcat ca un idol... Infățisarea lui, ținuta lui, chipul său fericit,

Onorabilul gentleman dorește să vorbească cu românul de sus?... foarte bine, poftiți!

în loc să-mi iau bacalaureatul, și să mă înscriu la drept, cum voiaș părinții, eram în Zanzibar, și pentru „bread and butter”, ajutam, alături de negri, la descărcarea vapoarelor cari veneau din Europa, via Cap.

De atunci am străbătut lumea, trăind cum puteam... și după morala țarilor unde mă aflam, adică nu totdeauna cu cinste, domnule... foarte bogat uneori, dar asta nu dura niciodată... Am spătat nisip în Alaska ca să găsesc aur... Am fost scafandru la Vancouver, stăpânul unui tripou la El Paso, bucătar la Caracas, fermier în Havana, conducătorul unei panorame la Lima, cămătar la Santiago, în Chili. Vorbesc cinci limbi și vro zece dialecte. Am fost și la închisoare. Am avut friguri galbene, tifos și galbenare. Dintr'o sută cari duc asemenea viață frumoasă, nouăzeci și nouă se curată înainte de-a încărungi. Eu sunt al o sutălea.”

„În sfârșit, de zece ani, până acum unsprezece luni, m'am tăvălit prin Oceania. Cunoști dumniata insulele de acolo?... Raiul, domnule!... Totdeauna timpul senin! Pământul dă de toate pentru trai, fără nici un fel de oboseală. Nu mă dumiresc pentru ce oamenii se adună cu sutele de mii și cu milioanele în clime păcătoase cum sunt în Londra sau în București, ca să

și, câteva ore după aceea, pe un timp de lună, cu o lună enormă, orbitoare, înspăimântătoare, cum nu există decât acolo, și care făcea să scânteieze valurile mici ale golfului, am sosit la acest blestemat de iacht „**Daphnis**”.

„Un „steward” mă aștepta; el mă cercetă mă măsură bine, și apoi, mă conduse într'o sală mare, care părea un muzeu; pe pereți, în fride de abanos sau de fildeș, sau în mijloc, pe piedestale, se aflau sute de idoli, aduși din toate țările și sculptați în toate metalele, toate pietrele, toate felurile de lemn... Unii erau foarte mici, alții de mărimea unui om. Aveau chipuri amenințătoare, îndobitocite, spăimântătoare. Și din toată această grămadă de idoli, ieșia un miros curios; se simțea totdeauna bordeiul lui Voodoo¹⁾ și mlaștina.

Digby, stând jos, mă ținu în picioare:

— „Dacă poliția de aci, ar ști despre dumneata tot atât câte știu d-nii Vurkoum și Limbourg, te-ar arunca în fundul primului vapor care pleacă. N'o voi vesti eu, nu. Și dacă nu ești un dobitoc blestemat, o să poți câștiga zece mii de lire pentru pescăria dumitale!”

„Zece mii de lire! M'a apucat amețea, dar m'am reținut să arăt ceva, și nici n'am clipit din ochi, de par c'ar fi fost vorba de zece piastri. Căci am jucat straight poker, la Klondyke!”

— „Spre a câștiga acești bani, e destul dacă-mi aduci aici, înainte de sfârșitul săptămănei, pe Buddha din Tgawahi...”

— „Numai atât, Mister?... Ești cam lacom!... Poate nu știi că pagoda din Tgawahi se găsește departe, în ținuturile joase, în mijlocul plantațiilor imense de trestie de zahăr, unde toți lucrătorii sunt chinezi și că ar tăia în bucăți, pe oricare păgân, care ar îndrăzni numai să se apropie de pagodă... Și Buddha acesta, care e o statuă frumoasă din smaragd verde, se găsește pe un altar special, despărțit de restul pagodei printr'un lac unde foese crocodili, crocodili sacri, dar mâncăcioși!

Singuri bonzii știu să străbată apa aceasta. Foarte mulțumesc! Prefer imbarcarea, în fundul vaporului... Afară doar dacă nu cumva ați spune cincisprezece mii de lire, Mister!... cu jurământ pe Biblie!”

„Se toarnă, dar în cele din urmă promise, cu mâna pe cartea sfântă, și un scoțian niciodată nu tăgăduiește aceasta...”

„Eu cunoșteam pagoda din cele ce spusese despre ea Frisco Kid. I-am vorbit dânsui. Dar dela primele întrebări au început exclamațiile de spaimă!... Ea mă imploră să renunț la un proiect atât de groasnic, mai puțin din milă pentru Buddha, pe care știa că nu voi ajunge să l ating, cât din pricina celorlalte pericole.

— „Crezi că mi-e frică de crocodili?”

— „Nu e nimic pe lângă Buddha!... Are o putere nemăpomenită.”

Se va răsbuna groasnic împotriva-ți așa cum a mai făcut și cu alții.”

Omul devenise un buđa monstruos.

TERMINASEM deci de băut advogad-ul nostru, când rogojina care servea drept ușă a borului, se ridică deodată, înaintea chipului tălăcit, contractat, al acestui Digby. Veni drept la mine, dete la o parte cu un semn pe Frisco Kid, și-mi spuse, cu voce înceată, brutal, cu mâinile în buzgărare:

— La Thurkoum și Limburg, bancherii, mi-au spus că ai nevoie de bani. Mi s'a mai spus și altceva. Vino să stai de vorbă cu mine, pe bordul lui **Daphnis**, astă seară, la ora nouă.”

¹⁾ O băutură olandeză.

²⁾ Vrajitor negru.

„Fiindu-mi teamă ca nu cumva Frisco Kid să încunoștiințeze bonzii, m'am prefăcut că las baltă planul meu... Dar în noaptea următoare condus de un malaez mohamedan, am ajuns în fața pagodei. După ce am sărit zidul și am spart o ușă, am putut pătrunde înăuntru și străbate cea dinăi arcadă. Nu era plăcut... Aceste bolte întunecoase, aceste statui, acest miros de flori putrezite, aceste ecouri!... Mă simțiam scaldat de o răcoare rece... În sfârșit iată-mă la marginea lacului cu crocodili, a cărui apă neagră strălucia în bătaia lunii, sub o cupolă deschisă...”

„Drept în mijloc, ieșind din apă, se găsea un pod de lemn... ce un pod?! o scândură îngustă!... deabia ieșind din apă!... fără parapet!... Singura trecătoare!... Cu neputință să te întorci la dreapta sau la stânga, apa adâncă bălându-se de amân-

zi dimineața, mi-a fost cu nepuțință să mă scol... Nu mă mai puteam ținea decât cu picioarele sub mine, ca Buddha!... După două zile cu toate opintelile mele, cu toate lecurile indigene aduse de Frisco Kid nu eram mai bine. Medicul portului veni să mă vadă și spuse un cuvânt, care, în limba olandeză, înseamnă „Paralisie.” Săptămâna următoare boala cuprinse și brațele care se așezară ca acele ale idolului și nu se mai mișcă... Ungھیile mele crescuseră; și nu se pot tăia... dacă cineva încearcă, foarfecile produc tot atâta durere ca și când s'ar tăia în carne vie... Am devenit ceva respingător... Dați într-o parte mantaua mea, domnule!” Am ridicat poalele: Pantecele, enorm, se odihnea pe două picioare înspăimântător de subțiri, foarte atrofiate. Am sumes mâncecele: mâinele atungite, drepte, paralele, palma uneia lipită de dosul celeilalte, atrofiate

zi dimineața, mi-a fost cu nepuțință să mă scol... Nu mă mai puteam ținea decât cu picioarele sub mine, ca Buddha!... După două zile cu toate opintelile mele, cu toate lecurile indigene aduse de Frisco Kid nu eram mai bine. Medicul portului veni să mă vadă și spuse un cuvânt, care, în limba olandeză, înseamnă „Paralisie.” Săptămâna următoare boala cuprinse și brațele care se așezară ca acele ale idolului și nu se mai mișcă... Ungھیile mele crescuseră; și nu se pot tăia... dacă cineva încearcă, foarfecile produc tot atâta durere ca și când s'ar tăia în carne vie... Am devenit ceva respingător... Dați într-o parte mantaua mea, domnule!” Am ridicat poalele: Pantecele, enorm, se odihnea pe două picioare înspăimântător de subțiri, foarte atrofiate. Am sumes mâncecele: mâinele atungite, drepte, paralele, palma uneia lipită de dosul celeilalte, atrofiate

zi dimineața, mi-a fost cu nepuțință să mă scol... Nu mă mai puteam ținea decât cu picioarele sub mine, ca Buddha!... După două zile cu toate opintelile mele, cu toate lecurile indigene aduse de Frisco Kid nu eram mai bine. Medicul portului veni să mă vadă și spuse un cuvânt, care, în limba olandeză, înseamnă „Paralisie.” Săptămâna următoare boala cuprinse și brațele care se așezară ca acele ale idolului și nu se mai mișcă... Ungھیile mele crescuseră; și nu se pot tăia... dacă cineva încearcă, foarfecile produc tot atâta durere ca și când s'ar tăia în carne vie... Am devenit ceva respingător... Dați într-o parte mantaua mea, domnule!” Am ridicat poalele: Pantecele, enorm, se odihnea pe două picioare înspăimântător de subțiri, foarte atrofiate. Am sumes mâncecele: mâinele atungite, drepte, paralele, palma uneia lipită de dosul celeilalte, atrofiate

zi dimineața, mi-a fost cu nepuțință să mă scol... Nu mă mai puteam ținea decât cu picioarele sub mine, ca Buddha!... După două zile cu toate opintelile mele, cu toate lecurile indigene aduse de Frisco Kid nu eram mai bine. Medicul portului veni să mă vadă și spuse un cuvânt, care, în limba olandeză, înseamnă „Paralisie.” Săptămâna următoare boala cuprinse și brațele care se așezară ca acele ale idolului și nu se mai mișcă... Ungھیile mele crescuseră; și nu se pot tăia... dacă cineva încearcă, foarfecile produc tot atâta durere ca și când s'ar tăia în carne vie... Am devenit ceva respingător... Dați într-o parte mantaua mea, domnule!” Am ridicat poalele: Pantecele, enorm, se odihnea pe două picioare înspăimântător de subțiri, foarte atrofiate. Am sumes mâncecele: mâinele atungite, drepte, paralele, palma uneia lipită de dosul celeilalte, atrofiate

zi dimineața, mi-a fost cu nepuțință să mă scol... Nu mă mai puteam ținea decât cu picioarele sub mine, ca Buddha!... După două zile cu toate opintelile mele, cu toate lecurile indigene aduse de Frisco Kid nu eram mai bine. Medicul portului veni să mă vadă și spuse un cuvânt, care, în limba olandeză, înseamnă „Paralisie.” Săptămâna următoare boala cuprinse și brațele care se așezară ca acele ale idolului și nu se mai mișcă... Ungھیile mele crescuseră; și nu se pot tăia... dacă cineva încearcă, foarfecile produc tot atâta durere ca și când s'ar tăia în carne vie... Am devenit ceva respingător... Dați într-o parte mantaua mea, domnule!” Am ridicat poalele: Pantecele, enorm, se odihnea pe două picioare înspăimântător de subțiri, foarte atrofiate. Am sumes mâncecele: mâinele atungite, drepte, paralele, palma uneia lipită de dosul celeilalte, atrofiate

EROII AERULUI

OCEANUL E PREA MIC...

Căpitanul Chamberlin, care a sburat însoțit de proprietarul unei fabrici de aeroplane, pe avionul Columbia timp de 43 de ore încontinuu, dela New-York la Berlin.

Un sbor fără întrerupere dela Paris peste munții Urali în Siberia

Căpitanul Aignot și locotenentul Coste, au sburat dela Paris până în Siberia. Ei au bătut recordul de distanță, parcursă fără aterisare, căci dela Paris s'au oprit la Ecaterinburg, după ce-au trecut Uralii și au străbătut, peste 7000 km.

Scândura se indoia din pricina greutății idolului și astfel umblam cu picioarele în apa lunecoasă...

doă malurile... Și, chiar pe acest pod, doi crocodili erau înținși, nemișcați. În apă, mai erau alții!... Vedeam ieșind afară boturile lor îngrozitoare. Dar sunt deprins cu toate pericolele... Tăram după mine două pachete, care erau două capre legate... Am desfăcut una și am aruncat-o în apă, unde a început să se sbată behăind. Imdată cele două șopârle enorme, întinse pe pod, se confundară în apă!... și din toate părțile, boturi scârboase tăiară apa către capră... A fost o învâlmășeală groaznică... Am profitat spre a trece... Dar nu, domnule, cu mai puțină grabă decât îți închipuie!... Când știi să câștigi la joc cu o pereche de cinci...

„Altarul era imediat în apropiere de apă... Am desfăcut idolul, care era greu. Apoi m'am întors către lac... crocodilii simțiseră cealaltă capră și boturile lor formau cere în jurul meu, apăreau, iar dispăreau... Am aruncat animalul cât mai departe cu puțință de pod, și în vremea avântului șopârlelor către pradă, am străbătut podul... scândura se indoia din pricina greutății idolului și astfel umblam cu picioarele în apa lunecoasă... Dacăși fi pierdut echilibrul!...”

ma uneia pe dosul celeilalte, cu unghii lungi de zece centimetri... El mă privia!... Vai! dar tot atât de limpede cum vă privește, domnule!... Și l-am auzit spunându-mi fără să miște buzele: „Și tu!”... Vă jur c'a spus astfel!... „Și tu!”...

„Am simțit că un trăsnet m'a lovit! Am rămas îndobitocit în fața idolului. Tot restul dispăruse. Nu-l mai vedeam decât pe el. La doi metri, în fața ochilor mei, dansul se frământa, se măria, amenința, și totuși simțiam cum să intrupeză în mine, tot astfel, după cum se povestește că spiritele iau chipul mediilor! Brațele sale erau ale mele. Trunchiul meu era al său. Nu mai alcătuimam amândoi decât un trup... Mă transformam în smaragd...”

„Vocea bătrânului nebun mă trezi...”

— „Ei bine, nu-ți iei banii?”
„Am băgat bancnotele în cămașe și am fugit. După o oră, iachtlul Daphnis ridica ancora. Când nu se mai văzu dintr'insul în zare, decât o lășie subțire de fum, mă cuprinse o desnădejde adâncă, nemărginită, caraghioasă... Am isbucnit în plâns... Nu mă mai simțim eu însumi... Eram un altul... Totuși, în cele din urmă am adormit... A doua

și ele, aveau unghii inhumane. Omul era un Buddha monstruos, pe jumătate viu. Chiar chipul său cu aceeași mustață neobișnuită, cu peri, rari, orizontali, umflăturile de grăsime în obraji, și această coioare verzui a feței, aveau pe de-a-totul expresia fericită, brutală, a unui idol asiatic, a unui Buddha de smaragd.
El povestii mai departe:

„Atunci domnule, un vapor m'a adus aici în docuri. Chinezul, de jos, veghiaza cinstit asupra-mi, și îngrijește de tot ce-mi trebuie, pentru patru lire pe săptămână... Și acum iată rugămintea mea: dacă aș revedea statua furată de mine, dacă i-aș cere să mă ierte, sunt sigur că m'aș vindeca...”

Asta, o simt, o știu: m'as vindeca! Dar lumea mă socotea nebun... Strig prin luminător schimbând în fiecare săptămână graiul... Nu mi se răspunde... Sunteți al dintâi, domnule!...

Atunci, sunteți atât de bun să cercetați unde se află iachtlul Daphnis?

Un desgust foarte puțin miostiv mă cuprinse în fața acestei monstrozități. Omul nu-mi mai părea un consăngeau, nici măcar un frate european, sau barim uman, ci o creatură dintr'un vis rău, nereal, un animal din po-

veștile buddice, deabă ieșit din nemiscarea materială și care ar fi căpătat puțină violenție... Am promis că voi face cercetări numaidecât și am plecat cu o grabă, de care m'am muștrat în urmă.

Jos, burtosul din imperiul ceresc mă conduse cu ploconeli murmurând:

— „Romanian upstairs... plentea erackee!”...

Cu plăcere m'am regăsit în întunericul umed din stradă, prin care se strecurau, pe furis, asiatici, dealungul prăvăliilor chinezești, de unde se auziau melodii cântate pe nas.

A doua zi de dimineață, am trimis bietului infirm un specialist din Harley Gheet. Acesta puse diagnosticul următor: „paralisie, probabil de origine su-

naută sub care se înfățișează, se continuă din pricina unei auto-sugestii.”

La biroul maritim al Lloydului, am fost informat că iachtlul Daphnis, al unui domn Digby, un bătrân excentric, cu Liverpoolul ca port de legătură, nu venise în țările civilizate de doi ani. Un naufragiu? Perdut? Desigur că nu, pentru că fusese somnalat între timp în larg, pe lângă insulele Marchize, în apropiere de Romeo și apoi la sud de Tasmania... Cât despre posibilitatea de a-i transmite o vorbă, nici gând nu putea fi; chiar dacă ar ajunge la iachtl, nu s'ar primi nici un răspuns, dat fiind felul de-a fi al d-lui Digby, un bătrân maniac.

Curioase lucruri oceanice viu câteodată cu vaporul, până'n

Să ne îmbogățim cunoștințele

„Luminează-te și vei fi.“

Cine vrea să se deosebiască de animalele, care umblă căutând în jos și sunt sclare ale pământului, cută să priviască în jurul său, să pătrundă înțelesul minunat al firii și adunând cunoștințe să merite cu adevărat numele de „stăpân al naturii“.

Pagina aceasta este scrisă pentru ca cititorii când au răgaz să se poată instrui.

Ce sunt și cum se prevăd eclipsele

SUNT câteva săptămâni, de când într'un număr al revistei noastre,¹ anunțăm că, la 29 Iunie, va fi o eclipsă totală de soare. Fixăm atunci și ora când va începe și se va sfârși eclipsa, și locul de unde ea va fi mai bine observată.

Iată deci un fenomen ceresc, pe care astronomii știu să-l calculeze, cu mult înainte, și căruia îi prevăd toate fazele. Desigur că această prevedere științifică este o minune a științei matematice. Cum pot oare savanții să obțină asemenea rezultate?

MECANISMUL ECLIPSELOR

Știm că pământul se rotește în jurul său și durata acestei rotiri definește intervalul de timp, care se numește o zi. În același timp pământul se rotește în jurul Soarelui, parcurgând o linie ecliptică: durata acestei mișcări stabilește intervalul de timp numit un an.

Luna se rotește în jurul pământului și face drumul orbitei sale în patru săptămâni.

Iată deci două astre, unul luminos, Soarele; celălalt întunecat, Luna, aceasta vizibilă numai atunci când Soarele o luminează și poziția sa

variind în fiecare moment, în raport cu Pământul.

Se poate întâmpla ca în timpul mișcărilor lor respective, Soarele, Pământul și Luna să se găsească pe o singură linie, adică centrul acestor trei globuri să fie în linie dreaptă. Atunci, sau Luna se va găsi între Soare și Pământ și discul întunecat al celei dintâi va eclipsa, pentru câteva clipe astrul zilei: vom avea o eclipsă de soare; sau Pământul, trecând între Soare și Lună, va proiecta umbra sa asupra acesteia din urmă și Satelitul nostru (Luna) va înceta de a mai fi vizibil: vom avea o eclipsă de Lună.

Aceste eclipse vor fi totale sau parțiale, după cum astrul care ascunde pe celalalt va împiedeca să se vadă totalitatea sau numai o parte din discul său luminos.

De sigur că așezarea pe o linie a celor trei globuri: al Soarelui, al Pământului și al Lunei, nu se va putea îndeplini decât în timpul Lunei pline și Lunei nouă: Luna plină provoacă eclipse de Lună, când avem Lună nouă putem avea eclipse de Soare.

PREVEDEREA ECLIPSELOR

Cum se poate prezice ora când se va produce o eclipsă?

Astronomii Asirieni, în cea mai îndepărtată antichitate, observaseră

că, în fiecare 18 ani și 11 zile, Soarele, Pământul și Luna treceau prin aceleași poziții. Deci dacă observăm o eclipsă odată, putem fi siguri că după 18 ani și 11 zile cei trei astri se vor găsi din nou în pozițiile pe care trebuie să le ocupe ca să dea naștere altei eclipse. Preoții Asirieni au numit această perioadă de timp cu numele de Saros și ea le slujia să prezică eclipsele de Lună. Nu se pot însă prevedea și eclipsele de soare prin același sistem.

Intr'adevăr, eclipsa de Lună se produce prin faptul că satelitul nostru intrând în umbra pe care o aruncă Pământul, când trece în dreptul Soarelui, pierde întreaga sa lumină: fenomenul se poate vedea deci de pe întreg globul pământesc,

unde Luna se găsește deasupra Orizontului.

Intr'o eclipsă de Soare însă, astrul nu pierde deloc lumina sa, care este proprie. Luna se interpune între el și Pământ și ascunde o parte din discul luminos, pentru acei observatori care se află pe Pământ în locul întunecat. Porțiunea astfel eclipsată este mică iar eclipsa apare ca totală sau parțială după porțiunea de soare, care este acoperită, pentru o anumită parte dintre locuitorii pământului.

Astăzi însă când datele astronomiei sunt numeroase și precise se ajunge să se prevadă eclipsele de Soare, cu aceeași exactitate cași eclipsele de Lună. Calculul celor dintâi este mai greu și mai complicat. Complicația vine și din faptul că trebuie să (țină seama de mersul eclipsei pe diferitele locuri ale Pământului și de faptul că spectatorul nu se află situat în centrul Pământului, ci într'un punct de pe suprafața globului așa în cât intră în calcul și o mărime, numită de astronomi, Parallaxă.

Astfel s'a putut calcula condițiunile eclipsei totale dela 29 Iunie 1927 și prevedea că ea se va vedea mai bine pe coastele Angliei și ale Norvegiei. La fel s'au prevăzut trei eclipse pentru anul 1928. Savanții au enunțat și demonstrat legea următoare: „Intr'un an pot să fie cel mult 7 eclipse și cel puțin două. Când nu sunt decât două, acestea

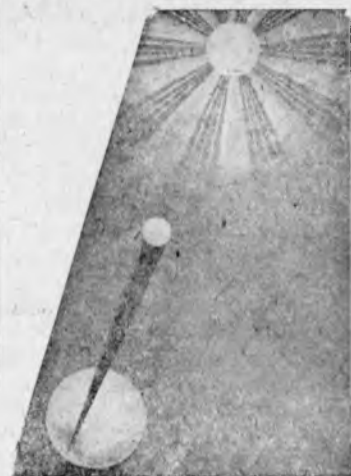

Diagrama eclipsei totale a soarelui dela 29 Iunie.

plantelor, animalelor, dar, nu demult, și asupra oamenilor, cari insuficient instruiți, despre legile naturale ale fenomenului, erau cuprinși de panică, ori de câte ori se producea o eclipsă.

Nu demult, în timpul eclipsei din 154 mulți oameni, și la noi în țară, s'au refugiat în pivniți și ascuns prin păduri, când li s'a anunțat fenomenul, ca să aștepte revenirea lumii solare.

Astăzi din fericire am trecut de această epocă, dar de sigur multe alte erori grave stăpânesc mintea noastră.

Coroana solară cum se vede în timpul eclipselor.

sunt totdeauna eclipse de soare.“ Și trebuie să observăm cât de precise trebuie să fie calculele astronomilor, când lărgimea bandei de umbră, pe care Luna o plimbă pe Pământ, și care înseamnă locul unde se poate avea întuneric complet, nu are decât cel mult 80 de km.!

Observatoarele astronomice își dau multă străduință pentru a observa eclipsele totale. Menționăm că durata eclipsei complete este foarte scurtă: câteva minute, deabia: cea mai lungă a fost cea dela 1868 care a durat 7 minute. În general, numai trei sau 4 minute discul Lunei poate ascunde complet discul strălucitor al Soarelui, nelăsând să se zărească din acesta decât protuberanțele, cromo-sfera și coroana Solară, aceea coroană faimoasă, care se întinde la mari distanțe de astru, de câteva ori diametrul său, și a cărei constituție, tot mai mult studiată, aruncă o lumină nouă asupra problemei, încă necunoscută, a originii lumilor.

Astronomia n'a avut în totul, până azi la dispoziția ei, mai mult de 42 eclipse totale, ceea ce reprezintă o durată maximă de observație posibilă, de două și jumătate până la trei ore. Și totuși în acest scurt interval de timp, sărămitat în fracțiuni de trei până la 6 minute, a fost descoperită întreaga fizică solară și, grație spectroscopului, și aparatului fotografic, s'a progresat atâta, încât s'au putut înregistra, în mod durabil, fenomene importante din timpul eclipselor: în afară de observațiile făcute asupra soarelui însuși, umbrele șovăitoare ale lucrurilor de pe pământ, coborîrea aparentă a cerului, variațiunile de temperatură și umezeală a aerului, fenomene magnetice și electrice, variațiunea recepției semnalelor de telegrafie și telefonie fără fir și, acum în urmă, verificarea teoriilor relativității ale lui Einstein. Sunt mai curioase încă efectele eclipsei asupra ființelor vii. Nu numai asupra

ROMÂNIA PITOREASCĂ

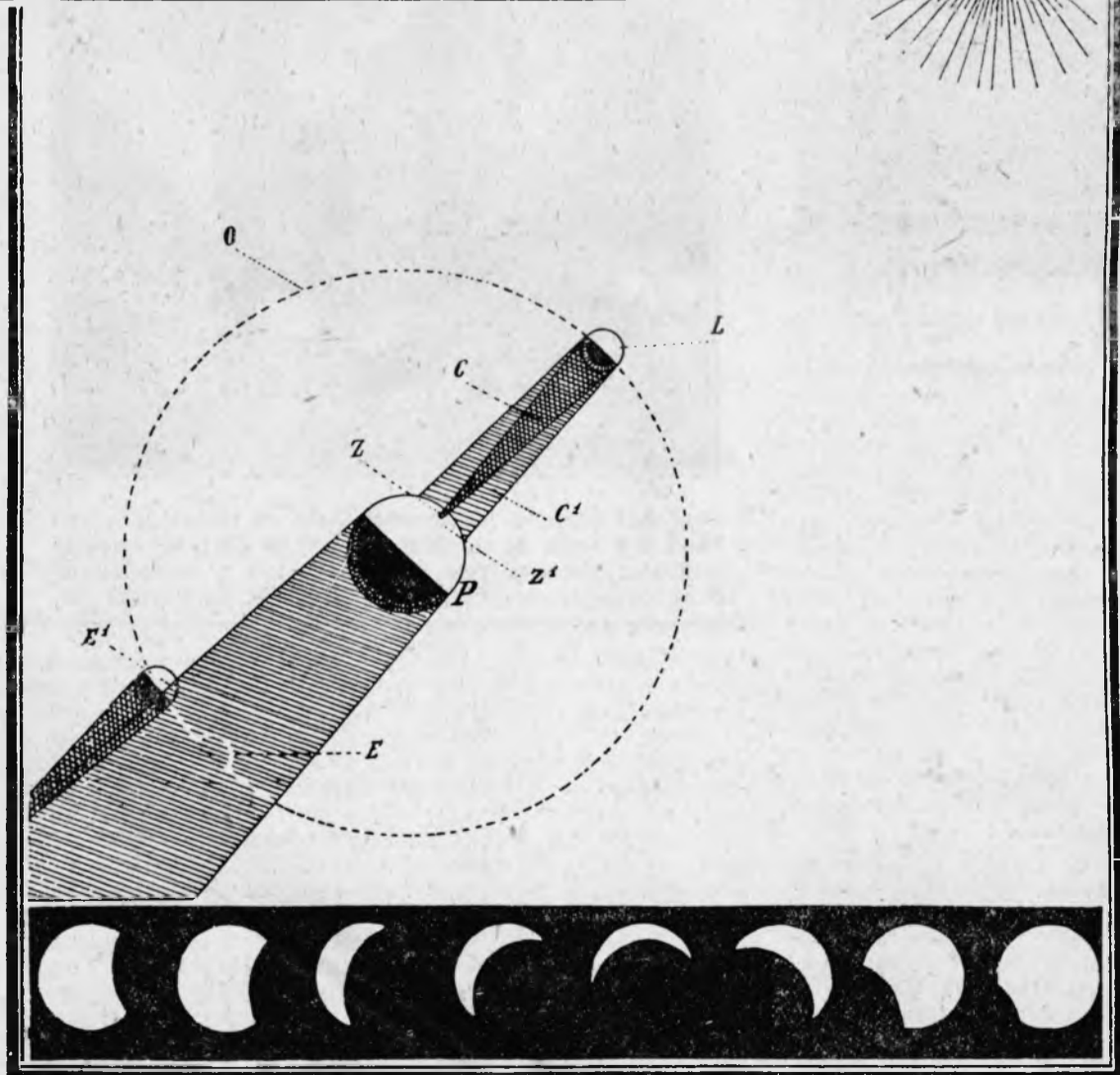
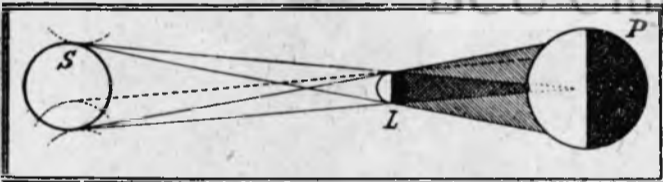

Dela congresul chimiștilor la Băile Herculane. Un grup de congresiști la „Grotă cu Aburi“

Ghidul: „Iată un vulcan stins, care totuși se poate aprinde dintr'un moment în altul.

Manda: Matache! Aruncă țigara că se aprinde vulcanul!..

MECANISMUL GENERAL AL ECLIPSELOR DE SOARE ȘI LUNĂ

Sus: eclipsă de soare. S-soarele; L-luna; P-pământul.

În mijloc: L-Luna eclipsează soarele pentru observatorii de pe pământ. C-Conul de umbră. C'-Conul de penumbră. Z-Zona eclipsei totale de soare. Z'-Zona eclipsei parțiale de soare.

O-Orbita lunei în jurul pământului. E-Eclipse totală de lună. E'-Eclipse parțială de lună.

Jos: Diferite faze ale lunei.

¹ Vezi Realitatea No. 18 din 5 Iunie articolul „Eclipse de soare dela 29 Iunie.“

Mimica e cel mai natural limbaj

NU trebuie să judecăm oamenii după înfățișare. E drept. Nimic nu e mai înșelător. E exact totodată de a spune că fisionomia și mimica sunt gândurile în gesturi. Un om vesel, în plin răs, e departe de a avea aceeași atitudine și aceeași față ca un om care plânge. Exteriorul reflectă deci interiorul și nimic nu e mai ușor decât a surprinde o stare a sufletului nostru, grație mimicii

și, din 1862, el publică scrierea sa asupra mecanismului fisionomiei omenești. Fotografiiile experiențelor sale formează una din colecțiile cele mai prețioase a muzeului Huguier, la școala de Belle-Arte.

După cele dovedite de dânsul, contracția mușchiiului frontal exprimă atențiune, acela a speranței durerea, acela a marelui os al fălcilor veselie, acela a muș-

selia, calmul și tristețea, el dăduceia Mathias Duval numi abecedarul limbajului fisionomiei. Toți mușchii cari iau parte la expresia durerii, spune acest autor, contribuie la înclinarea oblică în jos și în afară a trăsăturilor feții; din contra mușchiul răsului face trăsăturile oblice în sus și în afară.

Chiar artiștii cei mai groșolani ai celor mai sălbătice po-

Mânia

Tristețe

Trică

Răs

noastre, grație aspectului ce dăm feții noastre. Mimica este un limbaj. Și a fost chiar primul limbaj. Se înțelege că ea a atras atenția multora înainte de a fi studiată, lucru ce s'a făcut în mod experimental de către contemporanii noștri.

chiului ridicător a buzei superioare aduce plânsul, etc. El folosi, ca obiect de studiu, un individ atins de anestezia feții, adică pielea feții rămânea nesimțitoare la orice excitare dureroasă. Făcea să se contracteze izolat cutare sau cutare mușchii

poare au făcut aceste observații. Mantegazza posedă doi idoli maori, cari reprezintă cele două imagini ale plăcerii și durerii. La primul colțurile gurii sunt ridicate; la a doua sunt, din contra, lăsate în jos.

Dar, pe lângă aceste semne

Spaimă

Scărbă

Tristețe

Liniște

Veselie

Studiul acesta a început în mod serios cu Duchenne (din Boulogne) și Darwin cari i-au dat adevăratul caracter. El e complet expus în lucrările lui Cuyer și Mantegazza. Duchenne nu s'a mulțumit cu observația care lui Camper și Ch. Bell le a-

al feții individului și dădea astfel fisionomiei acestuia cutare sau cutare expresie, care-i plăcea. Nimic cabalistic în această, nimic decât buna experimentație în mâinile unui fiziologist distins.

Mantegazza pătrunsese mai

fundamentale mai există și altele, foarte numeroase, cari formează un grup special caracterizând veselie, ura, mânia, frica sau atenția. Deasemeni plăcerea se exterioriză printr'o mimică unde găsim, în afară de ridicarea unghiurilor gurii, dilatarea

Spaimă

Tristețe

Indoială

dat niște rezultate deosebit de satisfăcătoare; deaceia recurse la metoda experimentală.

Deplasările pielii, cari fac fisionomia atât de variabilă în aspectul său, sunt efectele mușchilor. Lui Duchenne îi veni ideea de a căuta partea ce revine fiecăruia din acești mușchi în expresiile bine determinate. În scopul acesta întrebuiță elec-

tră în fiziologia expresiilor și reuși astfel să dea un adevărat alfabet al mimicii, odată cu un tablou sinoptic a mimicii plăcerii, durerii mâniei, mândriei, devoțiunii, etc.

Humbert de Superville văzuse că fisionomia se poate reduce la câteva mari linii și, în trei scheme faimoase publicate la Leyda, în 1827, și cari reprezentau ve-

aripilor nasului, răsul, mișcările ritmate ale gâtului, baterea din palme, dansul roșeața feții, lacrimile, emisiunea involuntară de urină, țipătul, cântecul, flecăreala și câteodată mutismul. Mimica altor emoții e deasemeni complexă.

Dar rămâne să explicăm diferitele semne ale acestor mimici cari pot, cum scrie Mantegazza,

Reculegere

Vesellie interioară-Modestie

Răs ironic

RUBRICA HAZLIE

— Tată, pentru ce oare „Victoria” e totdeauna reprezentată sub forma unei femei?

— He, micuțul meu! Las că vei vedea în când vei fi înșurat...

— Doamne, ce minune și cu radiofonia aceasta: ascultă mnsica fără să vezi instrumentele — ce vrei minune mai mare?...

— Minune mai mare? Să vezi instrumentele fără să... auzi muzica...!

— De ce nu vrei dragă să te mai scalzi?

— Dacă nu s'arată nici un pește...

— Dacă ai ști că nu te iubeste te-ai arunca în fluviu?

— N'ași face niciodată această prostie!...

— De ce?

— Pentrucă nu știu să înnol.

— Spune-mi că mă iubești și-ți dau tot ce am mai scump pe lume...

— Anume ce?

— Pe... mine insumi...

— Ghici e carne de porc aceasta? — Dar despre care din cele două bucași dela extremitățile furculiței vorbim?

„POLITICA”

Ziar independent de critică și informație

Ziarul cel mai răspândit printre intelectuali

Bine scris, bine informat. Apare la 2. d. a.

67 MAHOMEDANI TREC LA CREȘTINISM

De când cu modernizarea Turciei, cu desființarea instituției padișahului, tot mai numeroși sunt musulmanii cari trec la creștinism. Pentru a 2-a oară, în anul acesta, un grup compact de mahomedani, dela noi din țară, trec la religia creștină ortodoxă. Fotografiile noastre au fost luate la solemnitatea desfășurată Duminică trecută, în cartierul Târca Vitan, dela

(Foto Realitatea)

marginea Bucureștilor, când în prezența I. P. S. S. Patriarhului, a soborului bisericesc, a autorităților și a unui public numeros, 67 mahomedani au fost botezați, fiind convertiți la creștinism de părintele Micșunescu. Sus la dreapta I. P. S. S. Patriarhul, la stânga părintele Micșunescu, căruia i-se datorește convertirea turcilor. Jos serviciul religios, înainte de botez.

Vânzător ambulant turc. Aceste tipuri pitorești devin din ce în ce mai rare în Turcia care se modernizează.

Ținând mult la igiena fizică, funcționarii americani, în timpul liber fac exerciții gimnastice. În birouri se văd scene pitorești ca cele din ilustrația noastră.

CONDUCATOAREA AMAZOANELOR CHINEZE

Ofițerul de mai sus, bine îmbrăcat și echipat e... o femeie chineză. O studentă tânără, care conduce o legiune de luptătoare, în actualul război din China.

VIAȚA SPORTIVĂ

MATCHUL DE FOOTBAL POLONIA—ROMÂNIA

Prezentările

Echipa polonă

Echipa română

O fază interesantă din Match

Portarul poloniei apără.

ROMÂNIA-POLONIA 3-3 (2-0)

Duminică a avut loc la București un match interesant de fotbal, între echipele alese ale României și Poloniei.

Jocul foarte animat, a fost urmărit cu interes de un public numeros.

Goalurile noastre au fost marcate, în repriza I de Auer II și Taenzer iar în repriza II-a dintr'un shut de pedeapsă aruncat de Auer II, respins de portar și trimis apoi în plasă de corner. Goalurile oaspeților polonezi se datoresc lui Kaluza, lui Pazurek și Wojcik.

Cel mai bun jucător pe teren a fost timișoreanul Vogel.

SOARTA BANDIȚILOR

Banditul Niculiță, mai demult, și banditul Terente, de curând, au fost răpuși. Omorâți de gloanțele jandarmilor, au fost decapitați la institutul medico-legal din București. Capul din stânga e a lui Terente; cel din dreapta a lui Niculiță. Ele rămân pildă de soarta care așteaptă pe cei ce vor să trăiască din jafuri și omoruri.

(Foto Realitatea)